

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **D. M.**

oskarżonego z art. 158 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 maja 2025 r.

skargi prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 15 stycznia 2025 r., sygn. akt IV Ka 1810/23,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Świnoujściu

z dnia 25 maja 2023 r., sygn. akt II K 582/20 i przekazującego sprawę oskarżonego

D. M. do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji,

na podstawie art. 539e § 1 i 2 k.p.k.

postanowił

**oddalić skargę, a kosztami postępowania skargowego
obciążyć Skarb Państwa.**

I

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 maja 2023 r., sygn. akt II K 582/2020, oskarżeni: P. S., D. M., R. T. i K. C., uznani zostali za winnych popełnienia czynu określonego w art.

158 § 1 k.k., za co wymierzono im kary pozbawienia wolności odpowiednio: P. S. i K. C. po 3 miesiące, R. T. 6 miesięcy i D. M. 2 lat.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców wszystkich oskarżonych Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 15 stycznia 2025 r., sygn. akt IV Ka 1810/23, uchylił zaskarżony wyrok co do oskarżonego D. M. i jego sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Świnoujściu do ponownego rozpoznania (pkt I wyroku), natomiast w odniesieniu do pozostałych oskarżonych wyrok sądu *meriti* zmienił poprzez zawieszenie wykonania orzeczonych wobec tych oskarżonych kar pozbawienia wolności oraz zastosowanie w związku z tym innych środków probacyjnych (pkt II wyroku).

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego w części dotyczącej jego pkt. I wniosła prokurator Prokuratury Okręgowej w Szczecinie. W skardze skarżąca zarzuciła „naruszenie przepisu prawa procesowego, w postaci art. 437 § 2 k.p.k., poprzez jego niezasadne zastosowanie i uznanie, iż orzekający Sąd pierwszej instancji dopuścił się uchybienia o charakterze proceduralnym, skutkującego bezwzględną przesłanką odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., przeprowadzając fragmenty dwóch czynności procesowych, podczas rozpraw w dniach 24 listopada 2021 r. oraz 4 marca 2022 r. pod krótkotrwałą nieobecność obligatoryjnego obrońcy D. M., podczas gdy kilkuminutowe nieobecności tego obrońcy, w osobie adwokata A. H., zostały w pełni konwalidowane jeszcze w trakcie przeprowadzania tych samych czynności, co czyni niezasadnym twierdzenie, o braku udziału obrońcy w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy”.

W oparciu o ten zarzut autorka skargi wniosła o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga oskarżyciela publicznego nie jest zasadna.

Przypomnieć należy, że skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może zostać wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Z kolei, stosownie do treści

art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie przewodu na nowo w całości.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że podstawą wyroku kasatoryjnego Sądu Okręgowego w Szczecinie było stwierdzenie, na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym w Świnoujściu, bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., a związanej z nieobecnością obligatoryjnego obrońcy oskarżonego D. M. przy dwóch czynnościach dowodowych na rozprawach: w dniu 24 listopada 2021 r. (przesłuchanie świadka M. W.) oraz w dniu 4 marca 2022 r. (odtworzenie nagrania z kamery CH2 świadkowi D. C.).

Zdaniem autorki skargi takie postąpienie Sądu drugiej instancji było nieuprawnione. Prokurator, nie kwestionując samego faktu obligatoryjnej obrony w toku postępowania jurysdykcyjnego w odniesieniu do oskarżonego D. M. oraz przeprowadzenie wyżej wskazanych czynności procesowych pod nieobecność reprezentującego go adw. A. H., w wywiedzionym przez siebie środku zaskarżenia poddał w wątpliwość ostateczne rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego wywodząc, że w toku dalszego postępowania przez sądem *meriti* doszło do konwalidowania czynności przeprowadzonych nieprawidłowo pod nieobecność obrońcy koniecznego.

Zdaniem Sądu Najwyższego, o ile zgodzić należy się z tą częścią skargi, w której wykazano konwalidowanie – przeprowadzonego pod nieobecność obrońcy – dowodu z zeznań świadka M. W., to podobnego wnioskowania nie można odnieść do dowodu z odtworzenia świadkowi D. C. nagrania monitoringu odzwierciedlającego przebieg zdarzenia będącego przedmiotem postawionego m.in. oskarżonemu D. M. zarzutu.

W pierwszym przypadku, faktycznie po złożeniu przez świadka M. W. spontanicznej części zeznań w czasie, gdy na sali rozpraw nie było zarówno oskarżonego jak i jego obrońcy, w toku dalszego przesłuchania, świadek ten wszystkie kwestie zawarte w tej początkowej części jego depozycji w dalszym toku swoich zeznań w całości powtórzył (k. 416 *verte* - 418 *verte*). Twierdzenie więc Sądu drugiej instancji, że w tym zakresie konwalidacja dowodu przeprowadzonego

na rozprawie pod nieobecność obrońcy obligatoryjnego nie nastąpiła uznać należy za nadinterpretację.

Odmienne natomiast potraktować należało kolejną czynność dowodową dokonaną z naruszeniem art. 79 § 3 k.p.k., tj. odtworzenia świadkowi D. C. zapisanego na płycie nagrania z kamery CH2 dokumentującego przebieg zdarzenia w dniu 27 lipca 2019 r. w Ś. Wprawdzie słusznie zauważył w skardze prokurator, że i to nagranie było następczo w toku dalszego przesłuchania tego świadka ponownie odtwarzane, rzecz w tym – co trafnie skonstatował sąd *ad quem* w uzasadnieniu swojego wyroku, że „(nie wiadomo jak duża część została odtworzona podczas nieobecności obrońcy i ile potem na jego wniosek odtworzono)”.

Tego ustalenia, wynikającego wprost z zapisów zawartych na s. 9 i 10 protokołu rozprawy głównej z dnia 4 marca 2022 r. oraz związanych z nim wątpliwości Sądu drugiej instancji wywód oskarżyciela publicznego zawarty w skardze w najmniejszym nawet stopniu nie podważył.

Skoro więc tak, to rację przyznać należy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, że przynajmniej w tej części postępowanie dotknięte jest uchybieniem mającym postać bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., co nie tylko uprawniało, lecz wręcz obligowało ten Sąd do uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia.

Uwzględniając powyższe, skargę oskarżyciela publicznego należało oddalić, obciążając w związku z tym Skarb Państwa kosztami postępowania skargowego.

[J.J.]

[r.g.]

Andrzej Stępka

Tomasz Artymiuk

Włodzimierz Wróbel